

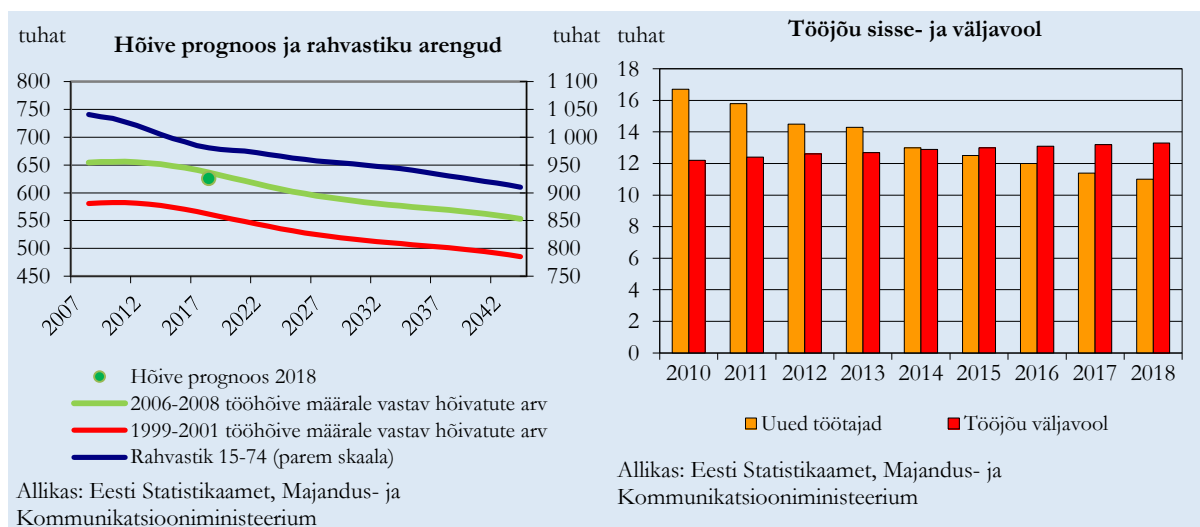
Töajõuvajaduse prognoos aastani 2018

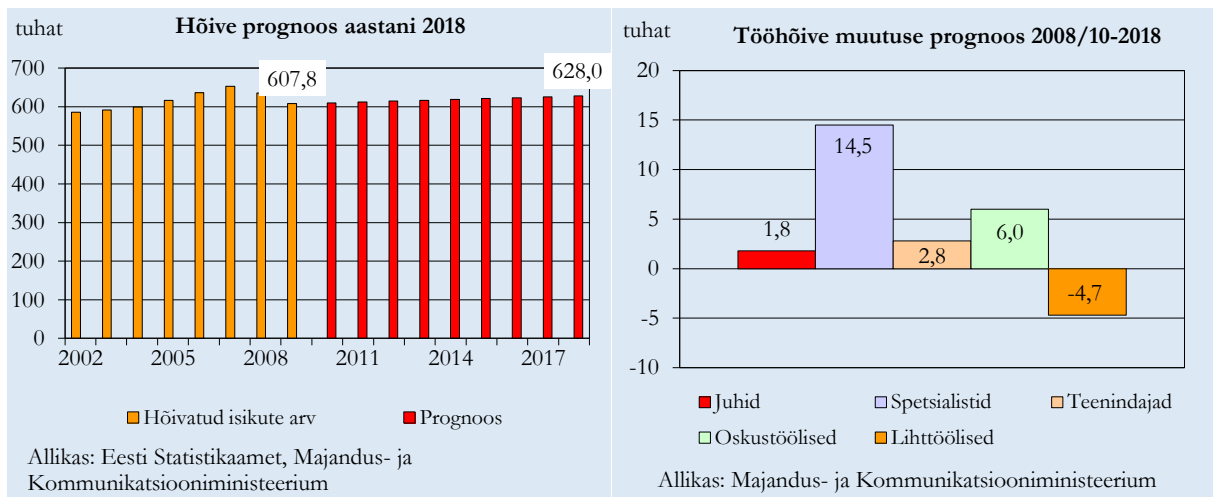
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) töajõuvajaduse prognoos hindab võimalikke tööturu arenguid ja vajadust uute töötajate järele kvantitatiivselt aspektist – kui palju võiks olla vaja täiendavaid töötajaid eri tegevusaladel, ametiala gruppides ning haridustasemetel. Prognoos on suunatud eelkõige Haridus- ja Teadusministeeriumile, olles üheks abivahendiks riikliku koolitustellimuse koostamisel. Prognoos käsitleb kõiki majandustegevuse valdkondi, kuid samas ei minda tulenevalt prognoosi aluseks olevatest andmetest väga detailseks. Sügavama pildi saamiseks on vaja tugineda sektoriuuringutele.

MKMi prognoos käsitleb järgmisi töajõuvajadust kujundavaid komponente:

- Hõivatud inimeste arvu muutus tegevusalade ja ametiala gruppide tasandil – prognoositakse, millistes valdkondades tekib töökohti juurde, millistes kaob ja kui suures ulatuses
- Töötajate asendusvajadus – hinnatakse, kui suur osa tänastest töötajatest lahkuab jäädavalt tööturult seoses pensionile siirdumisega ja suremuse tõttu
- Töötajate liikumine tegevusalade vahel – koostatakse stsenaarium töötajate võimalikust liikumisest ühelt tegevusalalt teisele, mis võib leevendada või süvendada töajõuvajaduse ulatust konkreetses valdkonnas

Kõige rohkem mõjutab töajõuvajadust tänaste töötajate asendusvajadus – 9 aasta jooksul lahkuab tööturult kokku hinnanguliselt 110-120 tuhande inimese (iga viies töötaja). Ka hõivatute arv suureneb (ligi 20 tuhande võrra), kuid hõive kasvust tulenev täiendav vajadus on kordades väiksem töötajate asendusvajadusest. Kokkuvõttes tähendab see, et täiendavalt on vaja üle 130 tuhande inimese. Prognoosiperioodil tööturule sisenevate noorte arv on mõnevõrra väiksem, kuid samas eeldatakse ka tööpuuduse alanemist. Inimeste kõrge tööturu aktiivsuse määra korral vastab prognoositud hõive tasemele (628 tuhat hõivatut) tööpuuduse määr veidi üle 6%. Pikemas perspektiivis hakkab tööealise elanikkonna vähenemise tõttu hõivatute arv siiski langema.

Tööjõuvajadus jälgib suures osas tänast tööturu struktuuri ehk suuremates tegevusalades on lähiaastatel vaja ka rohkem töötajaid. Kõige rohkem vajatakse prognoosiperioodil töötajaid töötlevas tööstuses, kaubandussektoris, ehituses, hariduses, veonduses ja laonduses. Samas kui vaadata töötajate suhtelist vajadust võrreldes tänase töötajate arvuga, joonistuvad välja kaks gruppi – kiire kasvuga valdkonnad, kus tekib juurde täiendavaid töökohti, ning tegevusalad, kus töötajate kõrgema keskmise vanuse tõttu lahkuvad lähiaastatel paljud töötajad tööturult. Hõivatute arvu kiiremat kasvu nähakse ette eelkõige valdkondades, kus loodav lisandväärtus töötaja kohta on suurem või on potentsiaali selle kasvatamiseks, näiteks info ja side sektor, masinatööstus, elektroonikatööstus. Samuti eeldatakse tulenevalt elanikkonna vananemisest tervishoiu ja sotsiaalhoolekande teenuste pakkumise kasvu. Võrreldes tänase olukorraga on ette näha hõivatute kasvu paljudel tegevusaladel, kuid see on seotud kriisist taastumisega.

Tervishoius suurendab tööjõuvajadust ka suurem vanemaealiste töötajate osatähtsus, kes lähiaastatel lahkuvad tööturult. Kõrgema keskmise vanusega paistavad silma veel näiteks kinnisvaraala tegevus, haridus, taime- ja loomakasvatus, kalandus. Kuna asendusvajadus mängib suurt rolli tööjõuvajaduse kujunemisel, siis võib ka väheneva töökohtade arvuga tegevusaladel olla suhteline tööjõuvajadus üsna suur.

Majandusstruktuuri muutumine keerulisema ja suuremat väärtust loovamate tegevuste suunas kajastub ka ametialade tasandil. Pääaegu kõigis harudes kasvab vajadus eelkõige spetsialistide ning oskustöölise ja seadmeoperaatorite järele, selgelt on langemas lihttöö osatähtsus. Kogu hõive kasvust annavad ligi 70% spetsialistid, 30% oskustöölised, juhtide ja teenindajate arv suureneb lihttöölise arvu vähenemisega samas suurusjärgus. Samasugused suundumused on valitsemas ka hariduslikus ettevalmistuses – kutse ja kõrghariduse roll on suurenemas, madalama hariduse või ilma spetsiifilise ettevalmistuseta töötajate järele nõudlus väheneb.

2018. aastani koostatud tööjõuvajaduse prognoosi andmetabelid asuvad aadressil

http://www.mkm.ee/public/Toojouvajaduse_prognoos_aastani_2018_Andmetabelid.xls

Täpsemalt prognoosi meetodika kohta vt

http://www.mkm.ee/public/Toojouvajaduse_prognoos_aastani_2017.pdf

Varasemad prognoosid leiab www.mkm.ee → Tegevus → Uuringud → Tööjõuprognosisid (<http://www.mkm.ee/toojouprognosisid/>)